

**Dowody i postępowanie
dowodowe w procesie karnym.
Komentarz praktyczny
z orzecznictwem. Wzory
pism procesowych**

Wydanie 2.

Spis treści

Przedmowa	XV
Wykaz skrótów	XIX
Wykaz literatury	XXIII
Część I. Dowody – komentarz do części ogólnej KPK z orzecznictwem	1
Rozdział 1. Wyjaśnienia oskarżonego	7
1. Oskarżony jako źródło dowodowe	7
1.1. Pojęcie oskarżonego	7
1.2. Wyjaśnienia oskarżonego a inne formy jego oświadczeń	10
1.3. Wyjaśnienia pisemne	13
1.4. Przegląd orzecznictwa	15
2. Wpływ treści wyjaśnień oskarżonego na jego sytuację prawną	18
2.1. Znaczenie przyznania się	18
2.2. Prawo do składania wyjaśnień a odpowiedzialność za ich treść (matactwo, wyjaśnienia „wykrętne”)	30
2.3. Nieprzyznanie się, odwołanie wyjaśnień i ich wpływ na sytuację oskarżonego, w tym na stosowanie środków zapobiegawczych i wymiar kary	34
2.4. Przegląd orzecznictwa	38
3. Pomówienie i jego ocena	45
3.1. Komentarz praktyczny	45
3.2. Przegląd orzecznictwa	51
4. Oskarżony jako przedmiot oględzin i badań	54
4.1. Oględziny i badanie oskarżonego	54
4.2. Badanie psychologiczne	54
4.3. Rozpoznanie głosu	56
4.4. Pobranie krwi	57
4.5. Przegląd orzecznictwa	59

Rozdział 2. Zeznania świadka	61
1. Świadek jako źródło dowodowe	61
1.1. Pojęcie świadka i przedmiot zeznań	61
1.2. „Rozpytanie” a przesłuchanie	62
1.3. Obowiązek stawienia	65
1.4. Obowiązek składania zeznań	68
1.5. Obowiązek mówienia prawdy	69
1.6. Obowiązek poddania się oględzinom i badaniom	71
1.7. Przegląd orzecznictwa	73
2. Szczególne rodzaje przesłuchań świadka	76
2.1. Przesłuchanie świadka w trybie art. 185a KPK	76
2.2. Przesłuchanie świadka w trybie art. 185b KPK	84
2.3. Przesłuchanie świadka w trybie art. 185c KPK	88
2.4. Konfrontacja	101
2.5. Okazanie	106
2.6. Przesłuchanie ze względu na miejsce czynności	114
2.7. Przegląd orzecznictwa	116
3. Świadek <i>incognito</i>	123
3.1. Przesłanki utajnienia świadka	123
3.2. Procedura ustanowienia świadka <i>incognito</i> i zakres utajnienia	124
3.3. Zakres podmiotowy – art. 184 KPK	126
3.4. Przesłuchanie świadka <i>incognito</i> w toku procesu	127
3.5. Uprawnienia świadka <i>incognito</i>	130
3.6. Kumulacja ról	131
3.7. Postępowanie z protokołami	131
3.8. Procedura odwoławcza	132
3.9. Uchylenie anonimizacji	133
3.10. Kryteria oceny zeznań świadka <i>incognito</i>	133
3.11. Przegląd orzecznictwa	135
4. Świadek koronny	137
4.1. Zakres przedmiotowy	137
4.2. Przesłanki pozytywne uzyskania statusu świadka koronnego	139
4.3. Przesłanki negatywne uzyskania statusu świadka koronnego	141
4.4. Procedura ustanowienia świadka koronnego	142
4.5. Zawieszenie postępowania	146
4.6. Wyłączenia	147

4.7. Zakres niekaralności	148
4.8. Uchylenie niekaralności i wynikające z tego konsekwencje	150
4.9. Ocena dowodu z zeznań świadka koronnego	153
4.10. Przegląd orzecznictwa	154
Rozdział 3. Biegli, tłumacze, specjaliści	158
1. Dopuszczenie dowodu z opinii biegłego	158
1.1. Powody dopuszczenia dowodu z opinii biegłego	158
1.2. Kwalifikacje biegłych	165
1.3. Opinia osmologiczna	167
1.4. Przegląd orzecznictwa	170
2. Elementy opinii	173
2.1. Podmiot uprawniony do dopuszczenia dowodu i forma decyzji	173
2.2. Treść postanowienia	174
2.3. Konstytutywne elementy opinii	176
2.4. Wybór metody badania	181
2.5. Przegląd orzecznictwa	182
3. Opinia sądowo-psychiatryczna jako szczególny rodzaj opinii biegłych	185
3.1. Podstawy dopuszczenia dowodu z opinii sądowo- psychiatrycznej	185
3.2. Kryteria kontroli opinii sądowo-psychiatrycznej	188
3.3. Obserwacja w zakładzie leczniczym	195
3.4. Przegląd orzecznictwa	200
4. Opinia wydana na zlecenie strony procesu karnego	205
4.1. Uwagi wstępne	205
4.2. Zaświadczenia lekarskie	211
4.3. Przegląd orzecznictwa	212
5. Przesłuchanie z udziałem biegłego	214
5.1. Komentarz praktyczny	214
5.2. Przegląd orzecznictwa	219
6. Kryteria oceny opinii i konwalidacja uchybień	222
6.1. Komentarz praktyczny	222
6.2. Przegląd orzecznictwa	228
7. Tłumacze, specjaliści	232
7.1. Komentarz praktyczny	232
7.2. Przegląd orzecznictwa	235

Rozdział 4. Kontrola i utrwalanie rozmów	237
1. Uwagi wstępne	237
2. Dopuszczalność podsłuchu ze względu na fazę procesu ..	238
3. Zakres przedmiotowy	239
4. Zakres podmiotowy	252
5. Zakres temporalny	254
6. Zaskarżalność	255
7. Przegląd orzecznictwa	256
Rozdział 5. Pozostałe dowody	261
1. Oględziny, otwarcie zwłok, eksperyment procesowy	261
1.1. Oględziny	261
1.2. Otwarcie zwłok	262
1.3. Eksperyment procesowy	266
1.4. Przegląd orzecznictwa	267
2. Wywiad środowiskowy	272
2.1. Komentarz praktyczny	272
2.2. Przegląd orzecznictwa	274
3. Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie	275
3.1. Komentarz praktyczny	275
3.2. Przegląd orzecznictwa	286
Rozdział 6. Zakazy dowodowe	290
1. Zagadnienia ogólne	290
1.1. Pojęcie zakazów dowodowych i skutki ich naruszenia	290
1.2. Notoryjność	292
1.3. Domniemania prawne i faktyczne	294
1.4. Przegląd orzecznictwa	295
2. Zakazy dowodowe zupełne	296
2.1. Prejudycjalność	296
2.2. Zakaz dowodzenia przebiegu narady i głosowania nad orzeczeniem	302
2.3. Zakaz przeprowadzenia dowodów zmierzających do ujawnienia okoliczności objęcia świadka koronnego i osób mu najbliższych ochroną osobistą lub pomocą	302
2.4. Zakaz przeprowadzenia dowodów zmierzających do ujawnienia okoliczności objęcia pokrzywdzonego, świadka lub osób im najbliższych środkami ochrony i pomocy	303

2.5. Zakaz wykorzystywania i odtwarzania uprzednio złożonych zeznań osoby, która skorzystała z prawa do odmowy zeznań lub została zwolniona z obowiązku zeznawania	304
2.6. Przegląd orzecznictwa	304
3. Zakazy dowodowe niezupełne bezwzględne	308
3.1. Zakazy dotyczące świadka	308
3.2. Zakazy dotyczące biegłego	313
3.3. Zakazy dotyczące oskarżonego	317
3.4. Przegląd orzecznictwa	319
4. Zakazy związane z prawem do odmowy zeznań i zwolnieniem od zeznawania	323
4.1. Prawo do odmowy zeznań	323
4.2. Prawo do odmowy zeznań a zwolnienie od zeznawania	329
4.3. Prawo do uchylenia się od odpowiedzi na pytania	330
4.4. Termin skorzystania z uprawnień z art. 182 i 185 KPK	330
4.5. Konsekwencje skorzystania z prawa do odmowy zeznań	331
4.6. Przegląd orzecznictwa	334
5. Tajemnice a odmowa zeznań	339
5.1. Tajemnice związane z klauzulą „ściśle tajne” i „tajne” – art. 179 KPK	339
5.2. Tajemnice związane z klauzulą „poufne” i „zastrzeżone”	345
5.3. Szczególne tajemnice zawodowe	350
5.3.1. Uwagi wstępne	350
5.3.2. Tajemnica notarialna	353
5.3.3. Tajemnica adwokacka	354
5.3.4. Tajemnica radcy prawnego	356
5.3.5. Tajemnica doradcy podatkowego	357
5.3.6. Tajemnica lekarska	358
5.3.7. Tajemnica dziennikarska	359
5.3.8. Tajemnica statystyczna	361
5.3.9. Tajemnica Prokuraturii Generalnej	361
5.3.10. Tajemnica bankowa	362
5.4. Postępowanie po zwolnieniu z tajemnic	364
5.5. Przegląd orzecznictwa	367

6. Zakazy związane z niedopuszczalnymi metodami przesłuchania i brakiem swobody wypowiedzi	373
6.1. Zakaz stosowania przymusu lub groźby bezprawnej .	373
6.2. Zakaz stosowania hipnozy, środków chemicznych lub technicznych	374
6.2.1. Hipnoza	374
6.2.2. Środki chemiczne	375
6.2.3. Środki techniczne	375
6.3. Okoliczności wyłączające swobodę wypowiedzi	377
6.3.1. Pojęcie swobody wypowiedzi.....	377
6.3.2. Okoliczności wyłączające swobodę wypowiedzi	378
6.3.3. Podstęp i obietnice	380
6.3.4. Przesłuchanie osób pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.....	381
6.4. Skutki naruszenia swobody wypowiedzi i zakazów z art. 171 § 5 KPK	383
6.5. Przegląd orzecznictwa	384
7. Zakaz zastępowania dowodu z wyjaśnień oskarżonego lub zeznań świadka	388
7.1. Komentarz praktyczny	388
7.2. Przegląd orzecznictwa	394
8. Problematyka stosowania art. 168a i 168b KPK	396
8.1. Wykorzystywanie dowodu na podstawie art. 168a KPK	396
8.2. Wykorzystywanie dowodu na podstawie art. 168b KPK	401
8.3. Przegląd orzecznictwa	405
Część II. Postępowanie dowodowe – komentarz do części szczególnej KPK z orzecznictwem	411
Rozdział I. Postępowanie przygotowawcze	413
1. Model postępowania przygotowawczego	413
1.1. Zasada kontrydiktoryjności w postępowaniu przygotowawczym	413
1.2. Przeglądanie akt	416
1.3. Pouczenia dla podejrzanego, pokrzywdzonego, świadka	422
2. Przebieg postępowania dowodowego w postępowaniu przygotowawczym	424

2.1. Wszczęcie postępowania	424
2.2. Postępowanie sprawdzające	425
2.3. Czynności niecierpiące zwłoki	427
2.4. Utrwalenie przebiegu czynności procesowych	429
2.5. Przedstawienie i zmiana zarzutów podejrzanemu	431
2.6. Udział stron w czynnościach procesowych	434
2.7. Niezbędne czynności dowodowe w postępowaniu przygotawczym	437
3. Zaznajomienie z materiałami postępowania przygotawczego	438
4. Zakończenie postępowania przygotowawczego	441
4.1. Uwagi wstępne	441
4.2. Akt oskarżenia	442
4.3. Konsensualne zakończenie postępowania przygotawczego	444
4.4. Wniosek o warunkowe umorzenie postępowania karnego	449
4.5. Wniosek o umorzenie postępowania z powodu niepoczytalności sprawcy i zastosowanie środków zabezpieczających	451
4.6. Umorzenie postępowania przygotowawczego	454
5. Przegląd orzecznictwa	456
5.1. Zasada kontradyktryjności w postępowaniu przygotawczym	456
5.2. Pouczanie podejrzanego, pokrzywdzonego, świadka	457
5.3. Czynności niecierpiące zwłoki	458
5.4. Przedstawienie zarzutów podejrzanemu i ich zmiana	459
5.5. Udział stron w czynnościach procesowych	461
5.6. Zaznajomienie z materiałami postępowania przygotawczego	462
5.7. Zakończenie postępowania przygotowawczego	463
Rozdział 2. Postępowanie przed sądem I instancji	469
1. Wstępna kontrola oskarżenia	469
2. Przygotowanie do rozprawy głównej	479
3. Przepisy ogólne o rozprawie głównej	487
4. Rozpoczęcie rozprawy głównej	496
5. Przewód sądowy	497
6. Przegląd orzecznictwa	544
6.1. Wstępna kontrola oskarżenia	544

6.2. Przepisy ogólne o rozprawie głównej	551
6.3. Rozpoczęcie rozprawy głównej	552
6.4. Przewód sądowy	553
6.4.1. Wyjaśnienia oskarżonego	553
6.4.2. Dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej	554
6.4.3. Ograniczenie postępowania dowodowego	557
6.4.4. Odczytanie protokołów wyjaśnień	558
6.4.5. Czasowe usunięcie oskarżonego z sali rozpraw ..	565
6.4.6. Odczytanie protokołów zeznań	567
6.4.7. Odczytanie innych protokołów przesłuchania ..	577
6.4.8. Odczytanie innych protokołów	579
6.4.9. Odtwarzanie zapisów	583
6.4.10. Czynności poza rozprawą	584
6.4.11. Rozszerzenie oskarżenia	587
6.4.12. Zmiana kwalifikacji prawnej	591
Rozdział 3. Postępowanie odwoławcze	601
1. Treść środka odwoławczego	601
2. Apelacja	608
3. Postępowanie dowodowe	615
4. Przebieg postępowania apelacyjnego	629
5. Przegląd orzecznictwa	639
5.1. Treść środka odwoławczego	639
5.2. Granice rozpoznania sprawy	645
5.3. Rodzaje orzeczeń sądu odwoławczego	651
5.4. Rażąca niesprawiedliwość	659
5.5. Przymus adwokacko-radcowski	662
5.6. Podstawa apelacji, zarzuty	668
5.7. Postępowanie dowodowe	671
5.8. Przebieg postępowania apelacyjnego	674
Część III. Wzory pism procesowych	681
1. Wniosek o konfrontację (art. 172 KPK)	685
2. Wniosek o złożenie wyjaśnień na piśmie (art. 176 § 1 KPK)	687
3. Wniosek o przesłuchanie w drodze wideokonferencji (art. 177 § 1a KPK)	689
4. Zażalenie na postanowienie o zezwoleniu na przesłuchanie zobowiązanego do zachowania tajemnicy adwokackiej (art. 180 § 2 KPK)	691

5. Zażalenie na postanowienie o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka (art. 184 § 5 KPK)	694
6. Zażalenie na postanowienie o odmowie zachowania w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka (art. 184 § 5 KPK).....	696
7. Zażalenie na postanowienie o odmowie uchylenia postanowienia o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka (art. 184 § 7 KPK)	698
8. Wniosek o jednorazowe przesłuchanie świadka przez sąd (art. 185b KPK)	701
9. Wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego (art. 193 § 1 KPK)	703
10. Wniosek o wyłączenie biegłego (art. 196 § 3 KPK).....	705
11. Wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych lekarzy psychiatrów (art. 202 § 1 KPK)	707
12. Zażalenie na postanowienie o badaniu połączonym z obserwacją sądowo-psychiatryczną (art. 203 § 4 KPK) ..	709
13. Wniosek o przeprowadzenie eksperymentu procesowego (art. 211 KPK)	711
14. Wniosek o dokonanie oględzin miejsca (art. 207 § 1 KPK).....	713
15. Wniosek o dokonanie oględzin osoby (art. 207 § 1 KPK) ..	715
16. Wniosek o zarządzenie badania oskarżonego przez biegłego psychologa (art. 215 KPK).....	716
17. Wniosek o przesłuchanie kuratora sądowego (art. 216 KPK)	718
18. Zażalenie na zatrzymanie rzeczy (art. 217 § 3 w zw. z art. 236 KPK)	720
19. Zażalenie na przeszukanie (art. 219 § 1 w zw. z art. 236 KPK)	722
20. Zażalenie na złożenie rzeczy do depozytu sądowego (art. 231 § 1 w zw. z art. 236 KPK).....	724
21. Zażalenie na postanowienie o zarządzeniu kontroli i utrwalania rozmów (art. 237 § 1 w zw. z art. 240 KPK) ..	726
22. Wniosek o zniszczenie utrwalonych zapisów rozmów jako niemających znaczenia dla postępowania karnego (art. 238 § 3 w zw. z art. 240 KPK).....	728

Spis treści

23. Wniosek dowodowy (art. 167 KPK)	730
24. Wniosek dowodowy zmierzający do wykrycia lub oceny właściwego dowodu (art. 169 § 2 KPK).....	732
25. Wniosek o udostępnienie akt sprawy sądowej (art. 156 § 1 KPK)	734
26. Wniosek o umożliwienie sporządzenia odpisów z akt sprawy sądowej (art. 156 § 1 KPK)	735
27. Wniosek o odpłatne wydanie kserokopii dokumentów z akt sprawy (art. 156 § 2 KPK)	736
28. Wniosek o odpłatne wydanie uwierzytelnionych odpisów z akt sprawy (art. 156 § 3 KPK)	737
29. Wniosek o udostępnienie akt postępowania przygotowawczego (art. 156 § 5 KPK)	738
30. Wniosek o umożliwienie sporządzenia odpisów i kserokopii z akt postępowania przygotowawczego (art. 156 § 5 KPK).....	739
31. Wniosek o odpłatne wydanie uwierzytelnionych odpisów lub kserokopii z akt postępowania przygotowawczego (art. 156 § 5 KPK)	740
32. Wniosek o udostępnienie akt postępowania przygotowawczego uzasadniających wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania (art. 156 § 5a KPK).....	742
33. Wniosek o udostępnienie akt podejrzanemu w części zawierającej dowody wskazane we wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania (art. 156 § 5a KPK)	743
34. Wniosek podejrzanego o przesłuchanie go z udziałem obrońcy (art. 301 KPK).....	745
35. Zawiadomienie o przestępstwie ściganym z urzędu (art. 304 § 1 KPK).....	746
36. Zawiadomienie o przestępstwie przez instytucję państwową lub samorządową (art. 304 § 2 KPK)	748
37. Żądanie sporządzenia na piśmie uzasadnienia podstaw zarzutów (art. 313 § 3 KPK)	750
38. Wniosek o dokonanie czynności śledztwa (art. 315 § 1 KPK)	751
39. Wniosek o dokonanie czynności śledztwa oraz zawiadomienie o terminie i miejscu tej czynności w celu wzięcia w niej udziału (art. 315 § 1 i 2 KPK)	753

40. Wniosek o odstąpienie od przesłuchania pokrzywdzonego (art. 315a i art. 9 § 2 KPK)	755
41. Wniosek o przesłuchanie pokrzywdzonego (art. 315a i art. 9 § 2 KPK)	757
42. Wniosek o dopuszczenie podejrzanej i jej obrońcy do udziału w czynności śledztwa, której nie można powtórzyć na rozprawie (art. 316 § 1 i art. 9 § 2 KPK).....	758
43. Wniosek o przesłuchanie świadka przez sąd (art. 316 § 3 KPK)	759
44. Żądanie dopuszczenia do udziału w czynnościach śledztwa (art. 317 § 1 KPK)	761
45. Wniosek o końcowe zaznajomienie z materiałami postępowania (art. 321 § 1 KPK).....	763
46. Wniosek o uzupełnienie śledztwa (art. 321 § 5 KPK)	764
47. Prywatny akt oskarżenia (art. 487 KPK)	766
48. Subsydiarny akt oskarżenia (art. 55 § 2 KPK).....	767
49. Wniosek o zwrot prokuratorowi aktu oskarżenia w celu usunięcia jego braków (art. 337 § 1 i art. 9 § 2 KPK)	770
50. Wniosek pokrzywdzonego o poinformowaniu o zarzutach i kwalifikacji prawnej oskarżenia (art. 337a § 1 KPK)	772
51. Wniosek dowodowy po doręczeniu oskarżonemu aktu oskarżenia (art. 338 § 1 KPK)	773
52. Pisemna odpowiedź na akt oskarżenia (art. 338 § 2 KPK) ..	775
53. Wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego (art. 338a KPK)	777
54. Zawiadomienie o wypowiedzeniu stosunku obrończego nawiązanego z wyboru (art. 378 § 1 KPK)	778
55. Wniosek oskarżonego o zwolnienie obrońcy z urzędu z jego obowiązków i wyznaczenie innego obrońcy (art. 378 § 2 KPK).....	779
56. Wniosek o uzupełniające przeprowadzenie dowodu przeprowadzonego podczas usprawiedliwionej nieobecności oskarżonego (art. 378a § 3 i 5 KPK)	781
57. Wniosek o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie określonej kary lub środka karnego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego (art. 387 § 1 KPK)	783
58. Wniosek o sprowadzenie dowodów rzeczowych na salę rozpraw (art. 395 i 167 KPK)	785

Spis treści

59. Wniosek oskarżonego o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku (art. 422 § 1 KPK)	787
60. Apelacja (art. 427 i 447 KPK) (1).....	788
61. Apelacja (art. 427 i 447 KPK) (2).....	797
Indeks rzeczowy	801

[Przejdź do księgarni →](#)